

Til Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Innspill til jordbruksforhandlingene 2026

Den norske skogen er en strategisk ressurs for klima, arts mangfold, verdiskaping og sysselsetting. Skogvolumet er tredoblet de siste hundre årene og har passert én milliard kubikkmeter, blant annet som følge av omfattende planting etter andre verdenskrig. I dag binder skogen årlig CO₂ tilsvarende om lag en tredjedel av Norges utslipp.

De siste 15 årene har imidlertid nettobindingen gått ned på grunn av aldrende skog, økt hogst, økt skogdød og lave investeringer i skogkultur på 1980- og 90-tallet. For å sikre en robust skog i aktiv vekst må investeringene økes nå.

Miljødirektoratet understreker i sin ferske kunnskapsoppdatering om klimatiltak behovet for rask handling og et taktskifte for å styrke skogens CO₂-opptak. Uten snarlig innsats kan skog- og arealbrukssektoren gå fra netto binding til å bli en utslippskilde. Direktoratet peker også på at dagens beslutninger legger grunnlaget for skogens klimabidrag langt fram i tid.

Økte investeringer gir dessuten utslippskutt i andre sektorer gjennom bruk av biomasse i industri, bygg og transport. Ifølge Miljødirektoratets analyser vil klimatiltakene kreve om lag 3,1 mill. fm³ mer fast biomasse i 2050. Siden biomasse er en begrenset ressurs og allerede i stor grad utnyttet, må økt etterspørsel møtes med investeringer nå.

Næringen har startet opptrappingen, og i 2025 gjorde skogeierne rekordhøye investeringer. For å realisere potensialet for økt opptak trengs likevel et spleiselag mellom stat og næring. Erfaring viser at tilskudd påvirker aktivitetsnivået betydelig; kutt i 2003 førte til 35 prosent nedgang i skogkulturaktiviteten. Stabil og forutsigbar stimulering er derfor avgjørende.

Samlet sett er investeringstakten fortsatt for lav til å sikre optimal utvikling. En styrket satsing er nødvendig for å ivareta skogens strategiske rolle framover.

Våre innspill oppsummert

Tiltak (mill. kr.)	2026	2027	Økning
NMSK - vegbygging og taubane og hest	121	151	30
NMSK - skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak	102	152	50
Miljøtiltak	3	4	1
Kystskogbruket	6	6	-
Skogbruksplanlegging	30	32	2
Kompetansetiltak - SKOGKURS	15	15	-
Kompetansetiltak - Velg Skog	2	2	-
SUM	279	362	83

Under følger en nærmere begrunnelse for innspillet til endringer.

Vegbygging og taubane og hest

Skogsvegene er regnet som blodårene i skogen. For å frakte råstoffet fram til fabrikker eller omlastingsterminaler ved sjø eller bane, er skogbruket avhengig av et godt vegnett. Investeringene i skogsveger var i 2025 350 mill. kr. Til sammenligning beskrev Landbruksdirektoratet i sin rapport 42/2023 behov for årlige investeringer i skogsveger på 880 mill. kr. Behovene er i stor grad knyttet til modernisering og klimatilpasning av eksisterende vegnett, men spesielt i kystområdene er det også behov for å bygge ut et tettere vegnett som gjør mer av de plantede granressursene tilgjengelig for drift. Økt fokus på alternative hogstformer, hyppigere stormfelling og stort behov for utskifting av gamle bruer, er andre drivere.

Som følge av høye tømmerpriser de siste årene, er det etablert flere nye taubanelag. Det øker også behovet for tilskudd til dette formålet.

Vi foreslår derfor at bevilgningen til vegbygging, taubane og hest økes med 30 millioner kr til totalt 151 millioner kr.

Skogkultur

I «Klimamelding 2035» pekes det på at klimatiltak i skogen kan øke skogopptaket i en størrelsesorden som vil kunne gi store bidrag til framtidige klimamål, og til Parisavtalens balanse mål i andre halvdel av dette århundre. Skogkulturaktiviteten har økt de siste årene, men er fortsatt på et for lavt nivå til å utløse potensialet som omtales i klimameldingen.

Ungskogpleie er det tiltaket som isolert sett gir størst klimanytte. Ungskogpleie har den effekten at det både øker karbonopptaket, gir en mer klimarobust skog og mer av de beste tømmerkvalitetene. Ungskogpleie er også en forutsetning for å bruke mer lukket hogst i årene framover. Siste tiår er det utført ungskogpleie på om lag 200 000–300 000 dekar årlig, mens det optimale i klimasammenheng ligger på rundt 400 000 dekar årlig pluss innhenting av etterslep. Næringen har selv innført tiltak for å øke omfanget av ungskogpleie, men som det påpekes i klimameldingen vil en økning i aktiviteten ikke skje i betydelig grad uten en form for tilskudd.

Vi foreslår derfor en økning av LUF-midler til skogkulturtiltak med 50 millioner kroner til totalt 152 millioner kroner.

Miljøtiltak i skogbruket

Midlene til miljøtiltak i skogbruket er en viktig del av muligheten for skogeier å få kompensasjon for miljøtiltakene som gjøres på egen eiendom, spesielt for skogeier som får en høy belastning. Avsetting av nøkkelbiotoper er et av tiltakene som skogeier kan få dekket. Etter at store deler av midlene forble ubrukt, ble bevilgningen justert til et mer realistisk nivå, nå ser vi at aktiviteten har økt og at midlene for 2025 ble brukt. Det at tilskuddet nå kan

benyttes til å kompensere skogeiere, som avsetter skogarealer til hønehaukreir og tiurleiker har vært en medvirkende årsak til økt interesse for ordningen.

Vi foreslår derfor at bevilgningen til miljøtiltak i skogbruket økes med 1 million kr til totalt 4 millioner kr.

Skogbruksplanlegging

Skogbruksplaner er et viktig beslutningsverktøy og kunnskapsgrunnlag for skogeiere, og er essensielt for en bærekraftig forvaltning av skogen. Den reviderte skogstandarden som trådte i kraft mars 2023, stiller krav til mer omfattende kartlegging. Blant annet skal det kartfestes biologisk viktige områder, såkalt BVO, miljøregistreringer i skog skal revideres periodevis. Det er også kommet krav om førstegangs-miljøregistrering i skogreisingsområder.

For skogstrøkene er det først og fremst behov for revisjon av eldre planer, men for kyststrøkene, på Vestlandet og i Nord-Norge, er det store områder som mangler skogbruksplaner med miljøregistreringer.

Vi foreslår derfor at bevilgningen til skogbruksplanlegging økes med 2 millioner kroner, med forbehold om at Landbruks -og matdepartementets oversikt over planlagt oppstart av prosjekter tilsier noe annet.

Norges Skogeierforbund ber på denne bakgrunn om en økning av LUF-midler på 83 millioner kroner til totalt 362 millioner kroner.

Med vennlig hilsen

NORGES SKOGEIERFORBUND

Bjørn Håvard Evjen